

Rapport

Datum: 22 december 2005
Rapportnummer: 2005/392

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat de Dienst Domeinen Roerende Zaken, directie Apeldoorn, blijkens diens brief van 7 juni 2004 slechts bereid is een bedrag van € 100 aan schadevergoeding te betalen ter zake van een bromfiets die is vernietigd. Verzoeker stelt zich op het standpunt dat zijn schade een hoger bedrag bedraagt.

Voorts klaagt verzoeker erover dat de officier van justitie te Maastricht niet heeft voorkomen dat zijn onder zijn zoon in beslag genomen bromfiets werd vernietigd, waardoor verzoeker niet meer over zijn bromfiets kan beschikken, ondanks het feit dat door de arrondissementsrechtbank Maastricht is beslist dat de bromfiets diende te worden teruggegeven.

Beoordeling

I Inleiding

1. Verzoekers bromfiets van het merk Beta Ark werd op 15 mei 2003 door de Koninklijke Marechaussee, district Noord-Brabant/Limburg, Brigade Heerlen, Afdeling Politiedienst (hierna: Kmar) onder zijn zoon in beslag genomen.

De Kmar stelde op 23 mei 2003 een onderzoek in naar de toestand van de bromfiets. Uit dit onderzoek bleek dat de bromfiets rijtechnisch in onvoldoende staat van onderhoud verkeerde. Dit oordeel van de Kmar is er onder meer op gegrond dat het front aan de voorzijde, de schermen aan de linker- en rechterzijde, de treeplank (voetenplank), het koplicht, alsmede de richtingaanwijzers van de bromfiets ontbraken.

De bromfiets werd op 9 juli 2003 door de Kmar ter bewaring overgedragen aan de Dienst Domeinen Roerende Zaken, regio-eenheid Veldhoven. Aan deze regio-eenheid was door de hoofdofficier van justitie te Maastricht een machtiging verleend als bedoeld in artikel 117 Wetboek van Strafvordering (zie Achtergrond, onder 1.). Hierin verleent deze de bewaarder van voorwerpen als bedoeld in artikel 10 Besluit inbeslaggenomen voorwerpen (zie Achtergrond, onder 2.) een algemene machtiging tot het vervreemden dan wel prijsgeven van die voorwerpen. Uit dit besluit blijkt dat in ieder geval fietsen en bromfietsen of onderdelen daarvan met een waarde van minder dan € 90 op grond van de machtiging kunnen worden vernietigd.

De Dienst Domeinen Roerende Zaken, regio-eenheid Veldhoven vernietigde de bromfiets op 5 augustus 2003. De waarde van de bromfiets was door Domeinen geschat op een bedrag van € 100.

2. Bij vonnis van 13 januari 2004 gelastte de arrondissementsrechtbank Maastricht teruggave van de in beslag genomen bromfiets. Hierop liet de Dienst Domeinen Roerende

Zaken, regio-eenheid Veldhoven bij brief van 17 maart 2004 aan de zoon van verzoeker weten dat in opdracht van het arrondissementsparket te Maastricht aan hem de bromfiets moest worden teruggegeven. Domeinen gaf daarbij aan dat de bromfiets op grond van de hiervoor onder 1. genoemde machtiging was vernietigd, zodat aan hem de taxatiewaarde van € 100 moest worden uitgekeerd.

3. Verzoeker retourneerde op 1 april 2004 aan de Dienst Domeinen Roerende Zaken, regio-eenheid Veldhoven het door hem (volledig) ingevulde en ondertekende formulier van de Dienst Domeinen waarop vermeld staat dat wanneer het volledig wordt ingevuld het aangeboden bedrag zal worden overgemaakt. Bij brief van 1 april 2004 liet verzoeker de Dienst Domeinen Roerende Zaken, regio-eenheid Veldhoven verder weten het niet eens te zijn met de naar zijn mening te laag getaxeerde waarde van de bromfiets. Ter onderbouwing van dit standpunt voegde verzoeker als bijlage bij deze brief een kopie van een rekening van brommerwinkel X te Heerlen. Op deze rekening, gedateerd 29 november 2002, gericht aan een persoon/familie met de achternaam van verzoeker, wonende te Schinveld staat een bedrag van € 700 vermeld. Verzoeker stelde in de brief aan de Dienst Domeinen dat dit de factuur van de brommer is met daarop de prijs vermeld die hij ervoor heeft betaald.

4. In reactie op verzoekers brief van 1 april 2004 berichtte de Dienst Domeinen Roerende Zaken, directie Apeldoorn bij brief van 7 juni 2004 geen aanleiding te zien om een hoger bedrag dan € 100 aan te bieden. De brommer was op grond van de algemene machtiging vernietigd en aan verzoeker was de getaxeerde waarde uitgekeerd. Voorts liet de Dienst Domeinen weten dat uit het aanmeldings- en beschrijvingsformulier van 24 juni 2003 blijkt, dat de algehele staat van de bromfiets slecht was, waarbij vele delen incompleet bleken of zelfs geheel afwezig waren. Ook was de bromfiets rondom bekrast, geroest en had lakschade, aldus de Dienst Domeinen. Voorts berichtte hij dat de door verzoeker opgestuurde aankoopnota niets zegt over de waarde van de bromfiets op het moment van deponeren bij de Dienst Domeinen.

5. Gedurende het onderzoek van de Nationale ombudsman is niet gebleken dat verzoeker de Dienst Domeinen vóór 7 juni 2004 op de hoogte had gebracht dat het front aan de voorzijde, de schermen aan de linker- en rechterzijde en de treeplank van de bromfiets door hem waren verwijderd om deze op te knappen.

II Ten aanzien van de Dienst Domeinen Roerende Zaken, directie Apeldoorn

1. Verzoeker klaagt er in de eerste plaats over dat de Dienst Domeinen Roerende Zaken, directie Apeldoorn slechts bereid is een bedrag van € 100 aan schadevergoeding te betalen ter zake van de bewuste bromfiets. Gedurende het onderzoek liet verzoeker weten een bedrag van minimaal € 450 als schadevergoeding redelijk te achten.

2. Domeinen wees het verzoek om toekenning van een hogere vergoeding af met de mededeling dat de bromfiets op grond van de algemene machtiging was vernietigd en dat daarna de getaxeerde waarde aan verzoeker was uitgekeerd.

3. Het motiveringsvereiste houdt in dat het handelen van bestuursorganen feitelijk en logisch wordt gedragen door een kenbare motivering. Dit impliceert in dit geval dat de motivering van Domeinen voor de afwijzing van het verzoek om betaling van een hoger bedrag voor de bromfiets, deze afwijzing moet kunnen dragen.

4. In artikel 117, tweede lid, onder b. Wetboek van Strafvordering is de mogelijkheid geschapen dat de officier van justitie een machtiging tot (onder meer) vernietiging van een in beslag genomen voorwerp verstrekt ten aanzien van voorwerpen waarvan de kosten van de bewaring niet in een redelijke verhouding staan tot hun waarde. Het Besluit inbeslaggenomen voorwerpen houdt in dat onder deze voorwerpen in ieder geval fietsen en bromfietsen of onderdelen daarvan met een waarde van minder dan € 90 zijn begrepen. Aan de Dienst Domeinen Roerende Zaken, regio-eenheid Veldhoven was door de hoofdofficier van justitie te Maastricht zo'n machtiging verleend.

5. Domeinen had de brommer getaxeerd op € 100. De getaxeerde waarde van de brommer was derhalve hoger dan de € 90 genoemd in het Besluit inbeslaggenomen voorwerpen. Domeinen was op grond van de door de hoofdofficier van justitie te Maastricht verleende machtiging dan ook niet gemachtigd de brommer met de door Domeinen getaxeerde waarde van € 100 te vernietigen. De staatssecretaris van Financiën erkende in reactie op vragen van de Nationale ombudsman dat Domeinen in dit geval in afwijking van de geldende regel de bromfiets had vernietigd.

6. Uit het vorenstaande volgt dat de motivering van Domeinen voor de afwijzing van het verzoek om betaling van een hoger bedrag voor de bromfiets, te weten dat de bromfiets op grond van de algemene machtiging was vernietigd en dat daarna de getaxeerde waarde aan verzoeker was uitgekeerd, deze afwijzing niet kan dragen. Domeinen heeft daarmee gehandeld in strijd met het motiveringsvereiste.

De onderzochte gedraging op dit punt is niet behoorlijk.

Het bovenstaande vormt aanleiding tot het doen van een aanbeveling tot heroverweging van de beslissing tot afwijzing van het verzoek om toekenning van een hogere vergoeding dan € 100 en bij deze beslissing onder meer mee te laten wegen dat de rechter teruggave van de bromfiets heeft gelast, dat Domeinen aan deze last niet kon voldoen doordat zij de bromfiets heeft vernietigd terwijl zij daartoe niet gemachtigd was en het door verzoeker gestelde dat hij het front aan de voorzijde, de schermen aan de linker- en rechterzijde en de treeplank van de bromfiets nog in zijn bezit had; hij had deze enkel verwijderd om ze op te knappen.

7. Ten overvloede wordt het volgende overwogen.

Ingeval vernietiging van een in beslag genomen bromfiets heeft plaatsgevonden op grond van een machtiging ex artikel 117 Wetboek van Strafvordering wordt de afdracht van de taxatiewaarde als substituut voor teruggave van het voorwerp zelf niet afhankelijk gesteld van vrijwaring van verdere claims. Het stond verzoeker derhalve vrij om het aanbod van € 100 te accepteren, maar daarnaast tevens te verzoeken om een hoger bedrag aan schadevergoeding.

III Met betrekking tot de officier van justitie te Maastricht

1. Voorts klaagt verzoeker erover dat de officier van justitie te Maastricht niet heeft voorkomen dat zijn onder zijn zoon in beslag genomen bromfiets werd vernietigd, waardoor verzoeker niet meer over zijn bromfiets kan beschikken, ondanks dat door de arrondissementsrechtbank Maastricht is beslist dat de bromfiets aan verzoeker diende te worden teruggegeven.

2. De minister van Justitie heeft aangegeven dat op 30 juli 2003 namens de officier van justitie was besloten dat de bromfiets niet moest worden teruggegeven, maar dat deze diende te worden gedeponereerd bij de Dienst Domeinen. Vervolgens was de bromfiets op 5 augustus 2003 door de Dienst Domeinen vernietigd. Volgens de minister had het openbaar ministerie nimmer de intentie om de bromfiets in het maatschappelijk verkeer te laten terugkeren, gelet op de slechte technische staat van de bromfiets en de ernstige mate van opvoeren. Het terug in het verkeer brengen van dergelijke bromfietsen acht het openbaar ministerie maatschappelijk onverantwoord, aldus de minister van Justitie.

3. Het vereiste van rechtszekerheid houdt onder meer in dat gerechtvaardigde verwachtingen van burgers en organisaties jegens bestuursorganen door die bestuursorganen worden gehonoreerd.

4. De officier van justitie is op grond van het bepaalde in artikel 117, tweede lid, onder b., Wetboek van Strafvordering en artikel 10 Besluit inbeslaggenomen voorwerpen bevoegd de Dienst Domeinen een algemene (doorlopende) machtiging te verstrekken tot vernietiging van bromfietsen met een waarde van minder dan € 90. De Nationale ombudsman heeft reeds meermalen in zijn rapporten aangegeven dat de officier van justitie alvorens Domeinen op grond van de algemene machtiging mag overgaan tot vernietiging, uitdrukkelijk een beslissing dient te nemen omtrent teruggave aan de rechthebbende dan wel voortdurend van het beslag. Zoals de minister aangaf, is op 30 juli 2003 namens de officier van justitie besloten dat de bromfiets gedeponereerd diende te worden bij de Dienst Domeinen. Dat Domeinen vervolgens met overschrijding van de hem gegeven bevoegdheid verzoekers bromfiets met een hogere waarde dan € 90 heeft vernietigd, valt de officier van justitie niet te verwijten. De officier van justitie behoefde er niet van uit te gaan dat Domeinen tot vernietiging van de bromfiets zou overgaan.

In aanmerking genomen het bovenstaande handelde de officier van justitie niet in strijd met het vereiste van rechtszekerheid.

De onderzochte gedraging op dit punt is behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de Dienst Domeinen Roerende Zaken, directie Apeldoorn is gegrond wegens schending van het motiveringsvereiste.

De klacht over de onderzochte gedraging van de officier van justitie te Maastricht is niet gegrond.

AANBEVELING

De minister van Financiën wordt in overweging gegeven te bevorderen dat de Dienst Domeinen Roerende Zaken, directie Apeldoorn met inachtneming van hetgeen door de Nationale ombudsman in de Beoordeling onder II is overwogen, zijn beslissing om het verzoek om toekenning van een hogere vergoeding dan € 100 af te wijzen in heroverweging neemt.

Onderzoek

Op 21 juni 2004 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift, gedateerd 21 juni 2004, van de heer W. te Schinveld, met een klacht over een gedraging van de Dienst Domeinen Roerende Zaken, directie Apeldoorn.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister van Financiën, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de minister van Financiën verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Tevens werd aan de minister een aantal specifieke vragen gesteld.

Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Gelet op de betrokkenheid van de officier van justitie te Maastricht bij het voortduren van het beslag en mede gelet op verzoekers verzoekschrift, zag de Nationale ombudsman aanleiding het onderzoek uit te breiden met een klacht over een gedraging van de officier van justitie te Maastricht. Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister van Justitie, werd derhalve tevens een onderzoek ingesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De ministers van Financiën en Justitie deelden mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen. Verzoeker gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Bevindingen

De bevindingen van het onderzoek luiden als volgt:

A. FEITEN

1. Verzoekers bromfiets van het merk Beta Ark werd op 15 mei 2003 door de Koninklijke Marechaussee, district Noord-Brabant/Limburg, Brigade Heerlen, Afdeling Politiedienst (hierna: Kmar) onder zijn zoon in beslag genomen.

2. In het proces-verbaal van verhoor opgesteld door de Kmar staat, als op 30 juni 2003 door verzoeker als verdachte afgelegde verklaring, onder meer vermeld:

“De scooter met het merk BETA ARK is mijn eigendom. De scooter heb ik voor zevenhonderd euro gekocht bij X te Heerlen. Ik heb de scooter voor mijn vrouw gekocht. Ik ben hem aan het opknappen zodat mijn vrouw ermee naar school kan rijden. Ik heb de scooter niet verzekerd, omdat ik er ook niet mee op de openbare weg rijd. (...)

De scooter stond afgesloten in een berging bij mijn huis. Mijn zoon heeft de scooter meegenomen zonder mijn toestemming. Ik wist niet dat mijn zoon met de scooter weg was. Ik zou hem als hij toestemming gevraagd had, deze niet gegeven hebben.

Ik heb zelf nog helemaal niet op de scooter gereden. Ik wist niet dat deze zo hard kon rijden. De kappen en de skirts heb ik zelf van de scooter afgehaald om deze te schuren en opnieuw te laten spuiten. Ik weet dat de remmen niet goed functioneren. Dat moest ik allemaal nog opknappen. Ook het motorblok wilde ik eraf halen om te kijken hoeveel de cilinderinhoud was en te zorgen dat dit origineel werd.

(...)

Ik weet dat het niet toegestaan is om iemand op de scooter te laten rijden als deze niet verzekerd is en in technisch onvoldoende staat is. Ik heb dan ook niemand toestemming gegeven op de scooter te laten rijden.

Ik wist niet dat de scooter in een technisch onvoldoende staat was. Ik was alleen op de hoogte van het feit dat de achterrem niet goed functioneerde.”

3. De bromfiets werd op 9 juli 2003 door de Kmar ter bewaring overgedragen aan de Dienst Domeinen Roerende Zaken, regio-eenheid Veldhoven. Aan deze regio-eenheid was door de hoofdofficier van justitie te Maastricht een machtiging verleend als bedoeld in

artikel 117 Wetboek van Strafvordering (zie Achtergrond, onder 1.). Hierin verleent deze de bewaarder van voorwerpen als bedoeld in artikel 10 Besluit inbeslaggenomen voorwerpen (zie Achtergrond, onder 2.) een algemene machtiging tot het vervreemden dan wel prijsgeven van die voorwerpen. Uit dit besluit blijkt dat in ieder geval fietsen en bromfietsen of onderdelen daarvan met een waarde van minder dan € 90 op grond van de machtiging kunnen worden vernietigd.

De Dienst Domeinen Roerende Zaken, regio-eenheid Veldhoven vernietigde de bromfiets op 5 augustus 2003. De waarde van de bromfiets was door Domeinen geschat op een bedrag van € 100.

Bij vonnis van 13 januari 2004 gelaste de arrondissementsrechtbank Maastricht teruggave van de in beslag genomen bromfiets.

4. De Dienst Domeinen Roerende Zaken, regio-eenheid Veldhoven schreef de zoon van verzoeker op 17 maart 2004 onder meer het volgende:

“In opdracht van de Officier van Justitie van het Arrondissementsparket te Maastricht moeten wij aan u teruggeven een bromfiets Beta (...).

Op grond van een door het Openbaar Ministerie verstrekte algemene machtiging werd(en) deze vernietigd. Wij zijn verplicht om u de getaxeerde waarde uit te betalen.

Het gaat om een bedrag van € 100,00 (EENHONDERD euro).

Nadat wij deze brief **volledig** ingevuld (naam, adres, woonplaats, handtekening en bankrekeningnummer) van u retour hebben ontvangen, zullen wij dit bedrag op uw rekening overmaken. Wij verzoeken u om een **kopie van een identiteitsbewijs** (paspoort, rijbewijs of identiteitskaart) mee te sturen.”

5.1. Bij brief van 1 april 2004 liet verzoeker de regio-eenheid Veldhoven van de Dienst Domeinen Roerende Zaken onder meer het volgende weten:

“Helaas moet ik als eigenaar constateren dat de bromfiets reeds op eerdere datum is vernietigd en de getaxeerde waarde € 100 bedraagt.

Bij deze wil ik aangeven dat ik het met de getaxeerde waarde van de bromfiets niet eens ben. Daarom voeg ik bij dit schrijven de koopovereenkomst van de bromfiets toe welke ik eind 2002 heb afgesloten en de prijs die ik er ook voor betaald heb.

Uiteraard was de waarde van de bromfiets ten tijde van inbeslagname veel hoger dan € 100, zoals uit de rekening blijkt.

Hopende dat ik u een goede indicatie heb gegeven van de nieuwe waardebepaling van deze bromfiets op het moment van inbeslagname.”

5.2. Als bijlage bij de hiervoor onder 5.1. genoemde brief was gevoegd een kopie van een rekening van brommerwinkel X te Heerlen. Op deze rekening, gedateerd 29 november 2002, gericht aan een persoon/familie met de achternaam van verzoeker, wonende te Schinveld staat een bedrag van € 700 vermeld. Voorts staat op de rekening aangetekend als merk “Beta Ark A.C.” en als kleur “geel”. Ten slotte is er een aantekening “voldaan 29-11-2002” op de rekening gemaakt voorzien van de handtekening van een medewerker van de brommerwinkel X.

5.3. Voorts was als bijlage bij de onder 5.1. opgenomen brief gevoegd de door verzoeker (volledig) ingevulde, ondertekende en op 1 april 2004 gedagtekende hiervoor onder 4. genoemde brief van de Dienst Domeinen Roerende Zaken, alsmede een kopie van een pagina uit het paspoort van verzoeker.

6. In reactie op verzoekers hiervoor onder 5.1. weergegeven brief berichtte de Dienst Domeinen Roerende Zaken, directie Apeldoorn hem bij brief van 7 juni 2004 onder meer als volgt:

“Zoals u is meegedeeld bij brief van 17 maart 2004 door regio-eenheid Veldhoven, is de bromfiets Beta Ark, (...), kleur zwart met een algemene machtiging vernietigd.

De getaxeerde waarde is hierna aan u uitgekeerd. U geeft in uw brief aan, dat de door Domeinen getaxeerde waarde van € 100 te weinig is. Om dit te staven heeft u een kopie van de aankoopnota meegestuurd van 29-11-2002.

Echter de kleur van de bromfiets is niet zwart, maar geel.

Afgezien hiervan, zegt de aankoopnota helaas niets over de waarde van de bromfiets op het moment van deponering bij Domeinen. Uit het aanmeldings- en beschrijvingsformulier van 24 juni 2003 blijkt, dat de algehele staat van de bromfiets slecht was, waarbij vele delen incompleet bleken of zelfs geheel afwezig waren. Ook was de bromfiets rondom bekrast, geroest en had lakschade.

Gezien het bovenstaande zie ik geen aanleiding om u een hoger bedrag dan de reeds uitgekeerde € 100 aan te bieden.”

B. Standpunt verzoeker

Voor het standpunt van verzoeker wordt verwezen naar de klachtsamenvatting onder Klacht. Verzoeker liet in zijn verzoekschrift tevens weten dat hij het aangeboden bedrag nog niet had ontvangen.

2. De Nationale ombudsman ontving op 9 juli 2004 van verzoeker een verklaring, gedateerd 7 juli 2004, van brommerwinkel X:

“...Hierbij verklaar ik (...), dat deze Beta ark. Geel met frame nr. (...).

dat deze scooter

in zeer goede staat en zonder schade was.

Ook is deze scooter altijd netjes bij ons in onderhoud geweest.

Ook is € 100 geen reëel bedrag want een schade Beta ark is min € 500 waard

en voor € 100,- kunt u nog geen velg kopen...”

C. Standpunt staatssecretaris van financiën

In reactie op de klacht en de daarbij door de Nationale ombudsman bij brief van 27 juli 2004 gestelde vragen berichtte de staatssecretaris van Financiën bij brief van 15 september 2004 onder meer als volgt:

“Zoals gebruikelijk heeft Domeinen Roerende Zaken bij ontvangst van de bromfiets in juni 2003 de staat waarin de bromfiets is aangeboden voor bewaring, zo goed mogelijk vastgelegd op het aanmeldings- en beschrijvingsformulier.

Daarop is vermeld dat de brommer rondom bekrast en geroest was, en lakschade had. Voorts is aangegeven dat vele onderdelen incompleet waren en manco's vertoonden; volgens het formulier was de bromfiets zwart van kleur. De waarde van de bromfiets door Domeinen bij ontvangst in juni 2003 was getaxeerd op € 100,-.

Er zijn geen foto's van deze brommer gemaakt, hetgeen ook niet is voorgeschreven in de toen geldende werkinstructie. Immers, het overgrote deel van de bromfietsen wordt nadien - gelet op de ermee gemaakte overtredingen - vernietigd; bovendien vergt dit te veel personeelscapaciteit, mede gezien de waarde van bromfietsen.

Dezerzijds is het opgevallen dat op de nota d.d. 29 november (2002; N.o.), die (verzoeker; N.o.) heeft aangeboden aan de regio-eenheid Veldhoven op 1 april 2004 (A. 5.2.; N.o.), de kleur geel vermeld stond, terwijl de brommer van het opnameformulier met de kleur “zwart” is aangeduid.

Vandaar dat wordt vermoed dat de bromfiets nadien - mogelijk na het oplopen van schade - in de kleur zwart is gespoten. Omdat deze brommer beschadigd was, zie ik geen aanleiding om te twijfelen aan de juistheid van de getaxeerde waarde van deze brommer.

Volgens het verhoor op 30 juni 2003 van (verzoeker; N.o.) heeft zijn zoon voordien de scooter zonder zijn toestemming meegenomen, en wellicht daaraan schade toegebracht, waardoor de bromfiets in een andere staat dan bij aankoop aan Domeinen ter bewaring is aangeboden.

In de Werkinstructies Domeinen Roerende Zaken van 1 december 2001 (zie Achtergrond, onder 3.; N.o.) is vermeld dat bromfietsen met een getaxeerde waarde van € 91,- worden vernietigd of verkocht, terwijl bromfietsen met een hogere waarde worden bewaard. Dit uitgangspunt geldt evenwel alleen voor complete bromfietsen.

Gezien de geconstateerde manco's aan de bromfiets, is besloten deze te vernietigen. Vernietiging heeft plaatsgevonden door een bij openbare inschrijving geselecteerd sloopbedrijf Y te Leiden.

Domeinen beschikt voor de afwikkeling van dergelijke zaken over een algemene machtiging van de Hoofdofficier van Justitie van het betreffende parket.

(...)

Gezien het bovenstaande zie ik thans geen aanleiding tot nadere maatsregelen of acties ten behoeve van (verzoeker; N.o.), ook gezien het feit dat hij op 1 april 2004 schriftelijk heeft ingestemd met uitbetaling van de getaxeerde waarde (€ 100,-)."

D. Reactie verzoeker

Naar aanleiding van de reactie bij brief van 15 september 2004 van de staatssecretaris van Financiën liet verzoeker op 7 oktober 2004 telefonisch onder meer weten dat het frame van de bromfiets zwart was. Volgens verzoeker ontbraken bij de inbeslagname het front aan de voorzijde, de schermen aan de linker- en rechterzijde en de treeplank van de bromfiets. Deze waren geel van kleur. Volgens verzoeker is het derhalve juist dat de staatssecretaris spreekt van een zwarte bromfiets. Er was echter geen schade aan de bromfiets, aldus verzoeker. Ten slotte liet verzoeker weten het aangeboden bedrag van € 100 nog steeds niet te hebben ontvangen.

Daarnaar gevraagd liet verzoeker op 28 oktober 2004 telefonisch weten dat hij na overleg met brommerwinkel X een schadevergoeding van minimaal € 450 redelijk achtte. Volgens verzoeker was het bouwjaar van de bromfiets 1999. Ten slotte stuurde verzoeker de Nationale ombudsman op 28 oktober 2004 een kopie van de aankoopnota gedateerd 1 juli 2000 van de eerste eigenaar van de bromfiets waarin als prijs voor de bromfiets f 3.200 (€ 1.452,10) staat vermeld.

E. NADERE REACTIES STAATSSECRETARIS VAN FINANCIËN

1. Naar aanleiding van een aantal nadere vragen bij brief van 18 maart 2005 van de Nationale ombudsman berichtte de staatssecretaris bij brief van 28 april 2005 onder meer als volgt.

Op 31 maart 2005 zijn bij de Dienst Domeinen Roerende Zaken nieuwe interne werkinstructies ingevoerd. Hierin is opgenomen dat onder meer voor bromfietsen en scooters bij ontvangst een foto wordt gemaakt en dat die intern wordt opgeslagen. In de eerder van kracht zijnde werkinstructies was volgens de staatssecretaris het vereiste van het maken van een foto niet opgenomen.

In de werkinstructies is geen definitie opgenomen van wat onder een complete bromfiets moet worden verstaan. Dit begrip kan door Domeinen ook niet worden gedefinieerd. Uiteindelijk wordt met name door opsporingsambtenaren beoordeeld in hoeverre met een bromfiets nog mag worden deelgenomen aan het verkeer. Het is aan Domeinen als wettelijk bewaarder om een waarde te bepalen van een in bewaring gegeven voorwerp. In casu is er volgens de staatssecretaris op basis van de kennis en ervaring van de Dienst Domeinen Roerende Zaken een waarde toegekend aan de bromfiets van verzoeker, rekening houdend met de geconstateerde manco's en de aangetroffen schade.

Wat betreft de staat van de bromfiets verwees de staatssecretaris naar het slot van zijn brief van 15 september 2004 (zie hierboven onder C.). Domeinen tracht de staat van de bromfiets op het moment van de ontvangst zo goed mogelijk te beoordelen. De staat en de waarde van de bromfiets kan na de tweedehands verkoop immers door het gebruik zijn verslechterd. In casu blijkt volgens de staatssecretaris uit het proces-verbaal van verhoor van verzoeker van 30 juni 2003 (zie hiervoor onder A.2.) dat hij zelf na de aankoop van de bromfiets de kappen en de skirts van de bromfiets heeft verwijderd. Daarnaast heeft zijn zoon de bromfiets gebruikt en wellicht daaraan schade toegebracht. Door deze handeling met de bromfiets is deze in een andere staat gekomen dan vóór de aankoop van de bromfiets het geval was. De waarde van de bromfiets kan daardoor zijn verminderd, aldus de staatssecretaris.

Op 1 april 2004 had verzoeker zich akkoord verklaard met de uitbetaling van € 100. Er was echter bij de Dienst Domeinen Roerende Zaken verwarring ontstaan doordat verzoeker op dezelfde dag een bezwaarschrift had ingediend tegen de vastgestelde waarde van de bromfiets. Hierdoor was tot spijt van de staatssecretaris de Dienst Domeinen niet tot uitbetaling van de toegezegde € 100 overgegaan. Inmiddels was dit gecorrigeerd, en had verzoeker dit bedrag vermeerderd met de rente vanaf 1 april 2004 ontvangen, aldus de staatssecretaris. Dit uitbetaalde bedrag is € 109,28.

2. Bij brief van 21 september 2005 verzocht de Nationale ombudsman de minister van Financiën op het volgende een reactie te geven:

“...In uw reactie van 15 september 2004 liet u weten dat in de Werkinstructies Domeinen Roerende Zaken van 1 december 2001 is vermeld dat bromfietsen met een getaxeerde waarde van € 91 worden vernietigd of verkocht, terwijl bromfietsen met een hogere waarde worden bewaard. Dit uitgangspunt geldt volgens u alleen voor complete bromfietsen.

Aan de Dienst Domeinen Roerende Zaken, regio-eenheid Veldhoven is door de hoofdofficier van justitie te Maastricht een machtiging verleend als bedoeld in artikel 117 Wetboek van Strafvordering. In de machtiging verleent deze de bewaarder van voorwerpen als bedoeld in artikel 10 Besluit inbeslaggenomen voorwerpen een algemene machtiging tot het vervreemden dan wel prijs geven van die voorwerpen. Uit dit besluit blijkt dat in ieder geval fietsen en bromfietsen of onderdelen daarvan met een waarde van minder dan € 90 op grond van de machtiging kunnen worden vernietigd.

Ik verzoek u aan te geven hoe de beslissing tot vernietiging van de brommer met een door Domeinen geschatte waarde van € 100 zich verhoudt met het Besluit inbeslaggenomen voorwerpen waarin vermeld staat dat in ieder geval fietsen en bromfietsen of onderdelen daarvan met een waarde van minder dan € 90 op grond van de machtiging kunnen worden vernietigd...”

3. In reactie op de hierboven onder E.2. vermelde vraag van de Nationale ombudsman berichtte de staatssecretaris van Financiën bij brief van 11 oktober 2005 als volgt:

“...In antwoord op uw (...) brief merk ik op, dat op grond van het Besluit inbeslaggenomen voorwerpen fietsen en bromfietsen of onderdelen daarvan met een waarde van minder dan € 90,- op grond van de machtiging van de hoofdofficier van Justitie te Maastricht kunnen worden vernietigd.

Bij Domeinen Roerende Zaken is evenwel gezien de incompleetheid van de bromfiets en de geconstateerde manco's van diverse onderdelen uit een oogpunt van pragmatisch handelen en doelmatig omgaan met de beschikbare opslagcapaciteit besloten om in dit bijzondere geval het voertuig alsnog te vernietigen, hetgeen in afwijking van de geldende regel is...”

F. STANDPUNT MINISTER VAN JUSTITIE

1. In reactie op de klacht en de daarbij door de Nationale ombudsman gestelde vragen bij brief van 18 maart 2005 berichtte de minister van Justitie bij brief van 17 mei 2005 onder meer als volgt.

Op 29 juli 2003 is het proces-verbaal op het parket binnengekomen. Alvorens de bromfiets op 5 augustus 2003 door de Dienst Domeinen Roerende Zaken werd vernietigd, is op 30 juli 2003 namens de officier van justitie besloten dat de bromfiets niet moest worden teruggegeven, maar dat deze diende te worden gedeponereerd bij de Dienst Domeinen. Het openbaar ministerie had nimmer de intentie om de bromfiets in het maatschappelijk

verkeer te laten terugkeren, gelet op de slechte technische staat van de bromfiets en de ernstige mate van opvoeren. Het terug in het verkeer brengen van dergelijke bromfietsen acht het openbaar ministerie maatschappelijk onverantwoord. In verband daarmee is door de officier van justitie ter terechtzitting op 13 januari 2004 de verbeurdverklaring geëist.

Verder gaf de minister aan dat het openbaar ministerie geen aanleiding zag een hoger bedrag aan te bieden dan het bedrag van € 100 dat reeds door de Dienst Domeinen aan verzoeker was uitgekeerd, omdat door het openbaar ministerie te Maastricht conform de wettelijke systematiek was gehandeld en zich ook overigens geen bijzondere persoonlijke omstandigheden hebben voorgedaan die extra vergoeding op basis van *coulance* kunnen rechtvaardigen. De minister gaf aan deze opvatting te delen en de klacht derhalve niet gegrond te achten.

2. Bij zijn bovengenoemde brief voegde de minister van Justitie onder meer een afschrift van een proces-verbaal van verhoor opgesteld door de Kmar. In dit proces-verbaal staat, als door de zoon van verzoeker als verdachte op 15 mei 2003 afgelegde verklaring, onder meer vermeld:

"(Mijn vader; N.o.) heeft 700 Euro voor de bromfiets betaald. Alles was er aan beschadigd. Het was een opknapscooter.

Ik weet dat de accu los staat. Deze houd ik met mijn voeten klem. (...)

U zegt mij dat ik 80 kilometer per uur reed. Op mijn teller stond 60 kilometer per uur. De bromfiets is niet veranderd sinds hij gekocht is, alleen de kappen zijn eraf gehaald en de terugloopuitlaat is vervangen door een originele.

Verder zijn mij geen gebreken bekend"

3. Verder voegde de minister bij zijn brief een afschrift van een proces-verbaal opgemaakt op 16 juni 2003 door de Kmar inzake een door de Kmar op 23 mei 2003 ingesteld technisch onderzoek naar de toestand van de bromfiets. In dit proces-verbaal is onder meer het volgende opgenomen:

"...**Gele / Oranje plaat cq vlakken:** Ik, verbalisant, zag dat op het motorrijtuig **NIET** een gele- en/of oranje rechthoekige plaat cq vlakken waren aangebracht als bedoeld in artikel 5.6.1., lid 1 onder c van het Voertuigreglement.-----

Verzekeringsnummer: Ik, verbalisant, zag dat bedoeld motorrijtuig in het geheel **NIET** was voorzien van een verzekeringsnummer voor bromfietsen en/of enig ander teken.-----

Algehele staat: Bovenbedoeld type voertuig is aan de voorzijde standaard voorzien van een kunststof voorfront. Bij nadere controle zag ik, verbalisant, dat bedoeld voorfront in het

geheel ontbrak.-----

Voorts is bovenbedoeld type voertuig, aan de linker- en rechterzijde van het voertuig, direct onder de zitplaats van het voertuig, standaard voorzien van kunststof schermen. Bij nadere controle zag ik, verbalisant, dat bedoelde schermen in het geheel ontbraken.-----

Voorts is bovenbedoeld type voertuig standaard voorzien van een kunststof treeplank (voetenplank). Bij nadere controle zag en voelde ik, verbalisant, dat bedoelde treeplank in het geheel ontbrak.-----

Verlichting: Bij controle van de verlichting van het voertuig zag en voelde ik, verbalisant, dat het voertuig aan de voorzijde niet was voorzien van een **koplicht**. Ik zag dat op het voertuig in het geheel geen koplicht was gemonteerd.-----

Richtingaanwijzers: Standaard is het voertuig rondom voorzien van 4 (vier) richtingaanwijzers.-----

Bij controle van de richtingaanwijzers van het voertuig zag ik, verbalisant, dat er rondom het voertuig **geen** richtingaanwijzers waren gemonteerd.-----

In verband met vorenstaande werd niet voldaan aan het gestelde in artikel 5.1.1., lid 1 onder c, in verband met artikel 5.6.51., lid 1 onder a en in verband met artikel 5.6.55., lid 1 en 2 van het Voertuigreglement.-----

Accu: Bovenbedoeld type voertuig is standaard voorzien van 1 (één) accu. Bij nadere controle zag en voelde ik, verbalisant, dat de accu los op het rechter frame van het voertuig, waar normaliter de treeplank is bevestigd, was neergezet en werd vast gehouden door middel van de 2 (twee) aangesloten elektrische draden en derhalve niet deugdelijk was bevestigd.-----

Uitlaat: Ingevolge de inrichtingseisen van bedoeld voertuig moet er een uitlaatgeluiddemper zijn gemonteerd van het merk: Gianvelli/Beta, type: BSM 11.-----

Bij nadere controle zag en voelde ik, verbalisant, dat er een uitlaatgeluiddemper was gemonteerd van het merk: Italjet, type: DRG-S, zijnde een afwijkend model.-----

Technische toestand: In verband met vorenstaande werd niet voldaan aan het gestelde in artikel 5.1.1., lid 1 onder a van het Voertuigreglement en verkeerde het voertuig rijtechnisch in onvoldoende staat van onderhoud.-----

Constructiesnelheid: De door de constructie bepaalde maximum snelheid wordt gemeten door meting van het vermogen van het aangedreven wiel. Echter met dien verstande dat het vermogen vanaf een tabel wordt herleid tot de door de constructie bepaalde maximum snelheid. Deze tabel is door **TNO** in samenhang met de bestaande rollenbank geijkt.-----

In verband met vorenstaande heb ik, verbalisant, het vermogen van bedoeld voertuig gemeten. Bedoelde rollenbank geeft een vermogen aan van maximaal 2 kW. Ik, verbalisant, kon het exacte vermogen van bedoeld voertuig niet meten, omdat de wijzer aan het eind van het meetinstrument niet verder kon. Het vermogen van bedoeld voertuig was dus in ieder geval **2.0 kW** of meer.-

Ingevolge het gestelde in bedoelde (herleidings-) tabel, opgemaakt door **TNO**, komt **1.8 kW** overeen met een constructiesnelheid van **76.50 km/h**.-----

In verband met vorenstaande bedroeg de constructiesnelheid van bedoeld voertuig **minimaal 76,50 km/h** (niet gecorrigeerd) en werd niet voldaan aan het gestelde in artikel 5.1.1., lid 1 onder c, in verband met artikel 5.6.8., lid 1 van het Voertuigreglement.-----

Cylinderinhoud: Bij verdere controle zag ik, verbalisant, dat het motorrijtuig was uitgerust met een verbrandingsmotor met een cylinderinhoud van meer dan 50 cm³ (na meting).-----

Ik, verbalisant, zag dat de boring (doorsnede) van bedoelde zuiger van het voertuig **47,2 mm** betrof in plaats van **40 mm** (na meting). De zuigerslag bedroeg 39.2 mm (na meting). De cylinderinhoud bedroeg aldus: $3.14 \times 23.6 \times 23.6 \times 39.2 = 68.55$ **cm³**.-----

In verband met vorenstaande werd niet voldaan aan het gestelde in artikel 5.1.1., lid 1 onder c, in verband met 5.6.1., lid 1 onder b punt 2 van het Voertuigreglement.-----

Schokbrekers: Bovenbedoeld type voertuig is aan de voorzijde standaard voorzien van 2 (twee) schokdempers (veerpoten).-----

Bij nadere controle zag en voelde ik, verbalisant, dat de schokdemper, gemonteerd aan de rechter voorzijde van het voertuig nat en vettig was van olie die uit de schokdemper was gelekt.-----

Tengevolge van onvoldoende werking van de schokdemper wordt de stabiliteit van het voertuig in gevaar gebracht. De veerreacties worden niet tegengegaan zodat de snel op elkaar volgende schokken niet worden opgevangen en gedempt. De kans op slippen en de

remweg van het voertuig worden hierdoor aanmerkelijk vergroot omdat het contact tussen band en wegdek wordt verminderd door het opspringende wiel.-----

In verband met vorenstaande werd niet voldaan aan het gestelde in artikel 5.1.1., lid 1 onder c, in verband met artikel 5.6.28., lid 1 van het Voertuigreglement.-----

Opmerking verbalisant: Ik, verbalisant, vermeld, dat de meting van de constructiesnelheid (vermogen) van bedoelde bromfiets is verricht conform hoofdstuk 3, titel 4, afdeling 2, paragraaf 1 van de Regeling permanente eisen..."

G. AANVULLENDE INFORMATIE

Gedurende het onderzoek van de Nationale ombudsman is niet gebleken dat verzoeker de Dienst Domeinen vóór 7 juni 2004 op de hoogte had gebracht dat het front aan de voorzijde, de schermen aan de linker- en rechterzijde en de treeplank van de bromfiets door hem waren verwijderd om deze op te knappen.

Achtergrond

1. Wetboek van Strafvordering

Artikel 117, eerste, tweede en derde lid

"1. De inbeslaggenomen voorwerpen worden niet vervreemd, vernietigd, prijsgegeven of tot een ander doel dan het onderzoek bestemd, tenzij na verkregen machtiging.

2. De in het eerste lid bedoelde machtiging kan door het openbaar ministerie worden verleend ten aanzien van de voorwerpen:

- a. die niet geschikt zijn voor opslag;
- b. waarvan de kosten van de bewaring niet in redelijke verhouding staan tot hun waarde;
- c. die vervangbaar zijn en waarvan de tegenwaarde op eenvoudige wijze kan worden bepaald. Ten aanzien van inbeslaggenomen voorwerpen die van zodanige aard zijn dat het ongecontroleerde bezit daarvan in strijd is met de wet of het algemeen belang, wordt slechts machtiging tot vernietiging verleend.

3. De in het eerste lid bedoelde machtiging is gericht tot de bewaarder of aan de ambtenaar die de voorwerpen in afwachting van hun vervoer naar de bewaarder onder zich heeft. Degene aan wie de machtiging is gericht, draagt zorg voor de bepaling van de waarde die het voorwerp op dat moment bij verkoop redelijkerwijs zou hebben

opgebracht.”

Artikel 119, tweede lid

“Indien de bewaarder niet aan de last tot teruggave kan voldoen, omdat de bewaring van het voorwerp overeenkomstig de machtiging, bedoeld in artikel 117, tweede lid, dan wel op de wijze voorzien in artikel 118, derde lid, is beëindigd, gaat de bewaarder over tot uitbetaling van de prijs, die het voorwerp bij verkoop door hem heeft opgebracht of redelijkerwijze zou hebben opgebracht.”

2. Besluit inbeslaggenomen voorwerpen (besluit 27 december 1995, Stb. 699)

Artikel 10, derde lid

“Onder de voorwerpen, bedoeld in artikel 117, tweede lid, onder b, van het Wetboek van Strafvordering, waarvan de kosten van de bewaring niet in een redelijke verhouding staan tot hun waarde, zijn in ieder geval begrepen:

(...)

2°. fietsen en bromfietsen of onderdelen daarvan met een waarde van minder dan € 90...”

3. Werkinstructies Domeinen Roerende Zaken van 1 december 2001

“...Taxaties

Voor de onderstaande goederen bepaalt de waarde van het goed het vervoltraject

(...)

2) bromfietsen

is de bromfiets minder dan € 91,- waard dan kan deze vernietigd of verkocht worden

bromfietsen met een waarde groter dan € 91,- moeten bewaard worden

Het bovenstaande geldt alleen voor complete bromfietsen. Bromfietsonderdelen moeten (onafhankelijk van de waarde) direct verkocht of vernietigd worden...”